

Norsk Flytekniker Organisasjon

Postboks 60, N-2061, GARDERMOEN, NORGE. Mob: +47 952 59 375
Besøksadr: Underetg. Cargo, 2060 Gardermoen. E-post : nfo@nfo.no Internett: www.nfo.no
Organisasjonsnummer: 985 615 713

VAR REF./OUR REF.:
tu@nfo.no

DERES REF./YOUR REF.:
14/2614

N-2061 GARDERMOEN, 09.10.2014

Innledning rundt NFO og fremtiden for yrket

Vi beklager at dette kommer sent, men håper dere kan ta med eventuelle nye synspunkter, eller legger mer vekt på gjengangere blant flere høringsuttalelser.

Innledning om den generelle følelsen av utviklingen i Norsk flytekniker organisasjon med fokus på Arbeidstidsordninger, jobbinnhold, oppsigelser, fremtidsutsikter, bedrifts ansvar og samarbeid med staten.

Det har nå vært et økende press på de ansatte innen luftfarten siden tidlig på 1990 tallet. Med noen sentrale aktører og en del mindre selskaper. Etter fri slippet i luftfarten er det nå snart bare noen få reelle konkurrenter, Vi har SAS konsernet med flere selskaper, Norwegian, Widerøe og noen mindre selskaper som opererer på enkelt ruter.

Kravet til effektivitet fra den enkelte arbeidstaker har økt dramatisk de siste årene. Dette har resultert i at man har fått høyere antall timer på natt jobb og tyngre oppgaver. Enklere oppgaver på dag tid, er ført over til andre arbeidstagergrupper, som ikke har den natt belastningen som ligger naturlig hos oss, som igjen fører flere over til natt jobb. De oppgavene som er igjen på dag tid er mer stress relaterte.(reparere fly som er i trafikk).

Arbeidstidsordninger: Det er viktig at STAMI og Arbeidstilsynets vurderinger tas hensyn til

Flyteknikerne jobber stort sett hel kontinuerlige skiftplaner eller rene kvelds og nattevakter. Det er også en del ansatte på større overhalingsverksteder som har dag tids jobb. Det ytes fremdeles press for å føre mer jobb over til andre arbeidstaker grupper (Også på dagtidsjobber på overhalingsverkstedet).

Vi opererer med 33,6 timers uke for skift gående personell, og har med den økte belastningen gått inn for reduksjon av arbeidstiden. Dette på bakgrunn av innsamlede uttalelser fra verneombud, tillitsvalgte og medlemmer i foreningen. Der meldingene er at folk er mer slitne og trenger mer tid for å komme seg igjen etter endt vakt. Man må også bruke tiden før en nattevakt til hvile (ettermiddagshvil) for å kunne fungere optimalt igjennom natta. Man har med andre ord ikke så mye fri som det ser ut som. En skift arbeider bruker også en del av sin "fritid" på å snu døgnet. 12- timers vakter for å minske helgebelastningen er forståelig, men da må det legges opp til en god "friperiode" før og etter.

Så her må myndighetene høre på Arbeidstilsynet og Stami

I lønnsforhandlinger er ikke reduksjon, men økning av arbeidede timer og effektivitet ønsket fra bedriftseierne. Innen NFO er det også en del god viten på hvordan skiftplaner virker på kroppen.

Ubekvem arbeidstid må resultere i betydelig kortere alminnelig arbeidstid om man skal jobbe til alderen når 70år og lenger. Skiftarbeide, Turnus med natt, oppmøte før kl.0700. (Det er arbeidstagere som har start så tidlig som kl.04.00. Og forskningen tilsier at det er natt arbeide.)

Jobbinnhold:

Arbeidsoppgavene er flyteknisk vedlikehold med fokus på å sikrestille seg en sikker operasjon av flyet. Arbeidsbelastningen er både psykisk og fysisk pga. tidspress, skiftordninger, samtidig som man skal forholde seg til lover og regler for å ivareta flyets luftdyktighet. I dagens frie konkurranse har flere fått natt jobb med tyngre jobber. De enkleste oppgavene utføres nå av andre arbeidstagergrupper som igjen fører til at man har mindre avlastnings muligheter innen faget.

Oppsigelser:

Det har også vært store oppsigelser i bransjen som har lagt et høyt press på tillitsvalgte og ansatte om effektivisering. Det helsemessige resultatet av dette vil ikke vise seg før en gang i fremtiden. Det har også tatt for lang tid, der manglede eller for liten informasjon og samarbeid ovenfor de ansatte er gjengangstemaet.

Lovverket må styrkes slik at man fremmer samarbeid og deltagelse, som på lengre sikt skaper trygghet. Det vil aldri være hyggelig å få en oppsigelse, men er man godt forberet og begrunnelsen er god må man akseptere det.

Det må settes mer fokus på den menneskelige kapitalen. Arbeidsmiljøloven skal sørge for at de svakest stilte ikke blir utnyttet.

Fremtiden:

Fremtiden for den enkelte ser ikke så lys ut med krav om effektivisering, mer natt, tyngre oppgaver, kutt i pensjoner og et press på økt pensjons alder. Hva med de som jobber skift, skal de ha muligheten til å gå av ved en anstendig alder pga skiftarbeidets belastning på kroppen. Dette er et glemt kapittel i våre øyne.

Når man kommer i 30 åra merkes skiftarbeidet av naturlige årsaker, så når man er 55-60 år med mer end 20 års skiftarbeide i bunnen blir det tyngre å jobbe. Så det å jobbe til man er 70 år kan virke som en umulighet. Vi har for øyeblikket mulighet til å gå av ved 62 år. (noe vi har ønsket å senke ytterligere) En annen sak er at det er en del kursing for å opprettholde sertifikater og eventuelle nye kurs. Det å gå de relativt tunge kursene i 55-62 alderen er erfaringsmessig også et problem. En minst like viktig del av livet er det sosiale, med mulighet til å føre et familie liv, uten at man sover eller er på jobb når resten av familien er hjemme. Når man jobber kveld eller natt er ikke mulighetene så gode til å delta i familiens gjøremål. Snittalderen er økende pga nedbemaning og manglede inntak av læringer. Noe som bekymrer oss som Fagforening.

Bedriftsansvar

Bedrifter som innfører skift eller har høy overtid tar på seg et stort ansvar, i det den ansatte ubevist tilvenner seg et forbruk etter inntekten. Det vi ser i hverdagen er at flere har eller har hatt over 400 timer overtid i året. Selv med 48 timer maks i uka som en gjennomsnitt når folk over 400 timer. Man snakker her om at overtiden må planlegges for å nå opp mot maks årlig overtid. Dette har også foregått i bedrifter med oppsigelser.

Svangerskap og arbeidsmiljø. Dette er et forsømt kapittel der skade og for tidlig fødsel eller i verste fall abort er utfallet.

Samarbeid med statens etater:

NFO ønsker å bli med på eventuelle arbeidsgrupper der man kan diskutere skift, helse, pensjon og arbeidsmiljøloven.

Vi er en partipolitisk uavhengig organisasjon. Som i de siste årene også har satset hardere på Helse Miljø og Sikkerhet i våre lønnsoppgjør. Dette er for å hindre at man tar ut mer og mer penger i bytte mot helsefiendtlige tiltak i bedriftene. (tyngre skiftplaner er et eksempel) Vi ønsker helt klart en dreining mot kortere arbeidstider der natt belastningen er høy. Det vil også være gunstig om staten satset hardere på det som er den nye trusselen mot arbeidsmiljøet, ugunstige arbeidstider. Den finske arbeidsmiljøforskeren Mikko Härmä påpeker at skiftarbeide er ett av de største arbeidsmiljøproblemene i vår tid.

NFO sitt hørings svar er som følger :

støtter arbeidstilsynets vurdering om arbeidstid og helse.

Vi vil påpeke at økt belastning på skiftarbeid og ugunstig arbeidstid sammen med den økte konkurransen har flyttet mye tungt arbeid til natt og helg. Dette er en belastning for den enkelte som vi ikke vil se konsekvensene av før om noen år. Økt krav til å at de ansatte skal jobbe lenger, til 70 år som et eksempel. Må vi påpeke at det ikke er tenkt på de som har jobbet arbeidende skiftvakter i mange år. Det er på tide at noen ser på arbeidsbelastning og hvilke pensjonsalder som bør gjelde. Offentlig myndighet må på banen snarest. NFO stiller gjerne opp om det er ønskelig.

Alt arbeide som starter før kl.0700 er å beregne som nattarbeide fram til kl. 0700. Dette er et viktig poeng med tanke på forskningen som er gjort. Søn og helgedagsvakter må ha begrensninger. I utgangspunktet burde lovverket forhindre jobbing på de tider. En normal skiftplan burde ikke medføre at man jobber ber en annen hver helg. Lørdag og søndag medregnet. Det sosiale aspektet med jobbing på disse tidene er ikke tatt hensyn.

Med vennlig hilsen

Roger Handeland(sign)

Andreas Sundt(sign)

Leder NFO

Teknisk utvalgs leder NFO